

Lokal rutin vid granskning och kontroller för att motverka välfärdsbrottslighet för kulturnämnden

Innehåll

Lokal rutin vid granskning och kontroller för att motverka välfärdsbrottslighet för kulturnämnden	1
1 Bakgrund och syfte	3
1.1 Riktlinje för granskningar	3
1.1.1 Stödformer där nämnden beslutar om slutlig stödmottagare	3
1.1.2 Stödformer där annan aktör beslutar om slutlig stödmottagare	4
2. Ansvar för att motverka välfärdsbrottslighet	5
3. Granskning av stöd per risknivå	6
3.1 Kontroller av stöd som ligger i risknivå låg	6
3.2 Kontroller av stöd i risknivå mellan	7
3.3 Kontroller av stöd i risknivå hög	7
4. Beskrivning av kontroller	8
4.1 Grundkontroller	8
4.2 Stickprovskontroller ekonomi.....	9
4.3 Möten med verksamheter genom platsbesök eller möten i regionens lokaler	10
5. Åtgärder vid misstanke om välfärdsbrottslighet.....	11

1 Bakgrund och syfte

VGR har tagit fram en regional riktlinje Motverka välfärdsbrottslighet vid utbetalning av ekonomiskt stöd (RS10162-1596316381-104)

Syftet med riktlinjen är att säkerställa att endast seriösa aktörer tar emot ekonomiskt stöd från Västra Götalandsregionen och att förebygga välfärdsbrottslighet genom systematiska och väl definierade kontroller. Varje verksamhet ska anpassa riktlinjen och den tillhörande vägledningen efter sina egna förutsättningar samt ta fram interna rutiner och arbetsinstruktioner som beskriver hur granskning ska genomföras och vilka kontroller som ska utföras före beslut, under pågående stödperiod och efter att stödet har avslutats.

1.1 Riktlinje för granskningar

Kulturnämnden har ett stort antal olika stödformer där huvuddelen är stöd där nämnden fattar beslut om slutlig stödmottagare. Det finns dock ett mindre antal stödformer där en aktör mottar stöd för att bereda och besluta om slutlig mottagare på uppdrag av nämnden.

För att få en överblick av de olika stöden finns en sammanställning av alla stöd i Bilaga 1, där också en riskbedömning är gjord samt om stöden har någon annan aktör som beslutar om slutlig användare. Riskbedömningen ligger till grund för att kunna prioritera i granskningar av verksamheterna.

1.1.1 Stödformer där nämnden beslutar om slutlig stödmottagare

Uppdragsbaserade verksamhetsstöd (UVS), som går till region egna verksamheter. Detta stöd är inte sökbart och den stödform som volymmässigt är störst och står för ca två tredjedelar av kulturnämndens budget. UVS kommer inte att granskas ur välfärdsbrottslighetssynpunkt då de har samma huvudman som kulturnämnden.

Den volymmässigt näst största delen av budgeten går till Långsiktiga uppdrag (LSU) som står för ca en sjättedel av kulturnämndens budget. Stödet till LSU är inte sökbart och går till verksamheter med ett långt samarbete med kulturnämnden. Dessa bedöms ha ett lågt riskvärde för välfärdsbrottslighet och vilket innebär mindre kontroller.

De stöd som bedömts ligga på högre risknivå gäller framför allt projekt, verksamhetsbidrag, organisationsbidrag och särskilda satsningar vilka är föremål för djupare granskning, kontroller och stickprov.

1.1.2 Stödformer där annan aktör beslutar om slutlig stödmottagare

När kulturnämnden tilldelar medel till en annan aktör för vidarefördelning sker detta genom en skriftlig överenskommelse där kulturnämnden uppdrar åt aktören att hantera och administrera stödet under en angiven period. Medlen förutsätter årligt beslut i kulturnämnden i samband med detaljbudget. I överenskommelsen anges stödets syfte, målgrupp och vad som kan finansieras samt att handläggning och beslut om enskilda beviljanden görs av den uppdragstagande aktören. Överenskommelsen ska innehålla villkor om uppföljning och återrapporering. Vidare ska det framgå att i all kommunikation ska anges att stödet finansieras av kulturnämnden och hanteras av aktören på uppdrag av kulturnämnden. För att säkerställa korrekt hantering och användning av medlen ska den utbetalande aktören ha dokumenterade och riskbaserade kontroller i sin handläggning, inklusive möjlighet till fördjupad granskning vid behov. Kulturnämnden ska också ha möjlighet att följa upp hur medlen används; beställaren har rätt att själv, eller genom revisor, ta del av underlag som behövs för bedömning av fördelningen och användningen av medlen.

2. Ansvar för att motverka välfärdsbrottslighet

I samband med ansökningar för sökbara stöd intygar sökande genom omvänd bevisbörda att de godkänner kulturnämndens allmänna villkor och uppfyller kriterierna för stödet. Man blir upplyst om att stickprov och fördjupad kontroll kan komma att ske löpande både före, under och efter utbetalning, vilket i sin tur kan leda till återbetalning av stödet. Vid denna omvända bevisbörda är det därmed juridiskt viktigt att säkerställa att den som inkommit med ansökan formellt är firmatecknare. VGR ska därmed göra en egen kontroll i samband med ansökan och oberoende begära in firmatecknarunderlag som stäms av mot det inkomna underlaget som inkom vid ansökan samt genomföra ett antal grundkontroller, vilka beskrivs nedan i kapitel 4.1. Samtliga grundkontroller ska vara genomförda och vara i sin ordning innan ärendet går vidare för beslut i nämnden.

Det är handläggaren och den ytterst godkännande chefen som ansvarar för att säkerställa att tilldelade och beslutade medel når seriösa och behöriga bidragstagare. Grundkontroller som används för att motverka välfärdsbrottslighet ska vara granskade och klara innan beslut fattas.

Även om grundkontrollerna utförs av tredje part åligger det alltid handläggaren att säkerställa att samtliga kontroller är genomförda och i sin ordning innan tjänsteutlåtandet eller delegeringsbeslutet lämnas till chef. För att undvika förseningar är det viktigt att det finns en tidplan för när kontrollerna ska utföras.

När tjänsteutlåtandet eller delegeringsbeslutet når chef åligger det denne att kontrollera att grundkontrollerna är utförda och korrekta innan ärendet går vidare till nämnd för beslut eller delegeringsärendet beslutas.

3. Granskning av stöd per risknivå

Riskenivåerna för stöd bedöms årligen och justeras vid behov. Bedömningen görs av ekonomifunktionen efter samråd med handläggare. Risknivåerna är indelade i tre kategorier: låg, mellan och hög, där varje nivå innebär olika omfattning på kontrollerna.

3.1 Kontroller av stöd som ligger i risknivå låg

De stöd som bedöms ligga i risknivå låg är följande:

- Långsiktiga uppdrag (LSU)
- Arrangörsstöd barn och unga (genom styrelsen för kulturutveckling)
- Arrangörsstöd mindre scener (genom Samlingslokalernas Samarbetskommitté)
- Medverkan och utställningsersättning (går till LSU)
- Konstvandringar
- Essästöd (hanteras av LSU)
- K-peng (hanteras av LSU)
- Översättarstöd (hanteras av LSU)
- Delregionala utvecklingsmedel (till kommunalförbund)
- Genomförande av RUS, ökad inkludering
- Politiska ungdomsförbund
- Stöd till Parasporten

Dessa stöd kontrolleras genom årlig genomgång av inskickat material av ansvarig handläggare. Ekonomidelarna granskas av ekonomienheten om handläggaren bedömer att det behövs.

Dialoger genom fysiska möten bör ske med de långsiktiga uppdragen minst en gång per uppdragsperiod.

Tillkommer nya aktörer ska grundkontroller göras av den nya aktören. Dessa kontroller ska dokumenteras enligt fastställd rutin.

Ekonomienheten sammanställer årligen en rapport till nämnden över vilka verksamheter som har granskats och vilka eventuella avvikelser man identifierade.

3.2 Kontroller av stöd i risknivå mellan

De stöd som bedöms ligga i risknivå mellan är följande:

- Verksamhetsstöd kultur
- Verksamhetsstöd mänskliga rättigheter
- Verksamhetsstöd folkhälsa
- Studieförbundens stöd
- Eftergymnasiala utbildningar
- Särskilda insatser med anledning av invasionen av Ukraina
- Övriga stöd av tillfällig karaktär inom ramen för kulturstrategiska områden
- Pensionärsorganisationer
- Idrottsrörelsen

För dessa stöd görs samma kontroller som för stöd med låg risk. Förutom dessa kontroller görs även stickprov av de tre verksamhetsstödens ekonomi genom att kräva in huvudböcker för granskning. Även platsbesök ska genomföras alternativt sker möten med verksamheterna i Regionens hus beroende på vad som är lämpligast.

3.3 Kontroller av stöd i risknivå hög

De stöd som bedöms ligga i risknivå hög är följande:

- Projektmedel kultur
- Projektmedel sociala ekonomin

- Ungdomsorganisationer
- Patientorganisationer

Ovanstående stöd bedöms av olika anledningar ha risknivå hög. Stöden är ansökningsbaserade och präglas av en variation av sökande aktörer. För dessa stöd tillämpas samma kontroller som för stöd i mellannivån, men i större omfattning. Kontrollerna ska vara riskbaserade och genomföras på ett ändamålsenligt och proportionerligt sätt i förhållande till stödets karaktär och storlek. För ungdomsorganisationer tillkommer stickprovskontroller av medlemsregister vid ansökningstillfället, vilket sker vart tredje år.

4. Beskrivning av kontroller

Kontroller består av olika delar och genomförs enligt beskrivningarna för nivån på riskbedömningen.

4.1 Grundkontroller

De grundkontroller som ska genomföras på verksamheter som enligt risknivåerna ovan behöver kontrolleras består av:

- Se att grunduppgifterna stämmer, dvs, organisationsnummer, organisationsform, adress och bankuppgifter
- Kontroll av räkenskaperna
- Kontroll av skatteskulder via Skatteverket
- Att angiven firmatecknare överensstämmer med underskrift av ansökan och att denne/dessa är vederbörligen utsedd/a
- Eventuell medial uppmärksamhet som kan anses vara negativ för ansökan

- Granskning av hemsidan för sökanden för att se att verksamheten är aktiv och att beskrivningen överensstämmer med inskickade underlag.
- Om en sökande uppger att man ska betala ut löner ska även kontroll av registrering som arbetsgivare göras.
- Inte förekommer på någon varningslista

Extra kontroller tillämpas vid identifierade riskindikatorer

Extra kontroll privata bolag/ekonomiska föreningar

1. Kontroll av näringsförbud
2. Förekomst av firmatecknare i flera verksamheter
3. Förändringar av styrelsesammansättning

Extra kontroll ideella föreningar:

4. Vid behov kan tilldelningsakt från Skatteverket efterfrågas

Granskningarna ska dokumenteras på ett strukturerat sätt och sparas så att de är spårbara och tillgängliga för uppföljning och granskning. Dokumentationen ska hanteras i en gemensam samarbetsyta eller system. Samordning med övriga förvaltningars kontroller ska eftersträvas för att ta tillvara redan genomförda granskningar.

4.2 Stickprovskontroller ekonomi

Enligt allmänna villkor har kulturnämnden rätt att genomföra kontroller av underlag till de olika rapporteringar som organisationerna lämnar.

Mer djupgående stickprovskontroller kommer att utföras löpande över året. Stickprovskontroller kan ske i samband med uppstart, under pågående projekt/stödperiod eller efter avslut.

Stickprovskontrollerna och dess omfattning baseras på företagsform, risk och belopp.

Antalet och urvalet för de olika stödformerna kan variera men ska utgöra ca 5 % av stödformerna inom **riskområde mellan** och 10 % av antalet beviljade stöd för **riskgruppen hög** per år. Urvalet görs i samverkan mellan berörda regionutvecklare och ekonomienheten.

De verksamheter som väljs ut för kontroll ska skicka in huvudböcker för de beviljade medlen. Upptäcks kostnadsposter som verkar avvikande ska underlag i form av verifikationer begäras in.

Dokumentationen sparas på en samarbetsyta som kan koordineras med andra förvaltningar.

4.3 Möten med verksamheter genom platsbesök eller möten i regionens lokaler

En viktig del av kontroller för att motverka välfärdsbrott är direkta kontakter via fysiska möten med verksamheter. Med fördel görs det genom att besöka verksamhetens lokaler. En del mindre verksamheter har dock ofta ingen egen lokal utan verksamheten sköts från en hemadress. I dessa senare fall får mötena ske i regionens lokaler. Grundregeln är att det alltid ska vara 2 medarbetare vid platsbesök utanför regionens lokaler.

5. Åtgärder vid misstanke om välfärdsbrottlighet

Syfte: Säkerställa att bidragsmedel endast går till seriösa aktörer och att oegentligheter hanteras korrekt och enhetligt.

1. Dokumentera och registrera misstanken

All misstänkt välfärdsbrottlighet ska omedelbart dokumenteras och hanteras enligt förvaltningens rutiner för avvikelshantering.

2. Följ delegationsordningen

Vid misstanke om oegentligheter ska ärendet omedelbart eskaleras enligt respektive delegationsordning för kulturnämnden (KUN) och styrelsen för kulturutveckling (SKU), eftersom ansvarsnivåerna skiljer sig åt.

3. Genomför nödvändiga kontroller

Förvaltningen ska, vid misstanke, aktivera fördjupade eller riskbaserade kontroller, såsom:

- stickprov
- granskning av bidragsmottagare
- dialog/samtal med berörd organisation

Kontrollerna ska följa regionala riktlinjer

4. Samverka med stödjande funktioner

Avdelningen *Säkerhet och beredskap* kontaktas för vägledning och stöd vid misstanke eller upptäckt av välfärdsbrott. Vid behov samverkas även med externa myndigheter såsom Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten.

5. Aktivera lokala och regionala rutiner

Förvaltningen ska följa:

- regional riktlinje mot välfärdsbrott
- lokal riktlinje och rutin mot välfärdsbrott

6. Vidta organisatoriska och förebyggande åtgärder

Förvaltningen ska arbeta långsiktigt med att:

- bygga en samordnad organisation för kontroller och uppföljning
- stärka kompetens och kapacitet
- utveckla metodstöd, inkl. AI-baserade kontrollstöd

7. Slutrapportera och följ upp

Efter avslutad handläggning ska:

- åtgärder och resultat dokumenteras
- ansvariga chefer informeras
- lärdomar användas för att stärka riskhantering och framtida kontrollstruktur